

1982, 15. února – Sdělení VONS č. 290 „*Katolický kněz Jozef Labuda a Emílie [sic] Kesegová zproštění viny“ o rozsudku Okresního soudu v Rimavské Sobotě odsuzujícím Emílii Kesegovou a Jozefa Labudu pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, o jejich osvobození Krajským soudem v Banské Bystrici, o rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR vracejícím věc Krajskému soudu v Banské Bystrici k novému projednání a opětovném osvobození obviněných.*

Případem trestného stíhání katolického kněze J. Labudy a E. Kesegové pro trestný čin maření dozoru nad církvemi (§ 178 tr. z.) jsme se zabývali v předchozích sděleních.¹ Pro lepší přehlednost opakujeme stručně průběh:

Okresní soud v Rimavské Sobotě odsoudil dne 30. 10. 1980 pro trestný čin maření dozoru nad církvemi Josefa² Labudu k 6 měsícům a Emílii Kesegovou ke čtyřem měsícům nepodmíněného trestu odnětí svobody. Údajného trestného činu se jmenovaní měli dopustit při rekreačním pobytu v katastru obce Kyjatice ve dnech 18.–21. 8. 1980, kde za přítomnosti sedmi účastníků vykonávali bohoslužebné úkony bez náležitého dozoru.

Krajský soud v Banské Bystrici 27. 1. 1981 projednal odvolání obviněných. Zrušil rozsudek okresního soudu a věc předal k projednání ONV Nitra jako přestupek podle § 6/1 zák. 60/1961 Sb.

Krajský prokurátor podal podnět ke stížnosti pro porušení zákona k Nejvyššímu soudu SSR.

Nejvyšší soud SSR podnět přijal a svým rozsudkem rozhodl, že zákon byl porušen ve prospěch obviněných a vrátil věc Krajskému soudu v Banské Bystrici.³

Krajský soud v Banské Bystrici dne 27. 10. 1981 ve složení: předseda senátu Lubomír⁴ Samuel, soudcové Vlasta Fulneková⁵ a Bohumil Novák vyslovil osvobozující rozsudek nad Josefem [sic] Labudou a Emílií Kesegovou. Ve zdůvodnění rozsudku je uvedeno, že podrobným zkoumáním důkazního řízení dospěl soud

k názoru, že inkriminovaný pobyt v katastru obce Kyjatice měl ráz převážně turistický, rekreační a sportovní. Náboženská činnost spočívala v každodenních ranních a večerních modlitbách a v modlitbě před jídlem. Pokud byly čteny texty z náboženské literatury, jednalo se o texty určené katolickým věřícím. V jednání nebyly prokázány znaky žalovaného trestného činu. Pokud se jedná o přestupek, od doby jeho spáchání uplynulo víc jak jeden rok, a tudíž soud je nucen oba obviněné osvobodit. Na závěr se soud vyrovnává se stanoviskem Nejvyššího soudu SSR. Konstatuje, že tento soud vycházel ze stanoviska prokuratury, které však důkazy, jež má soud k dispozici, nepotvrdily.⁶ Tento příkladně věcný postoj Krajského soudu v Banské Bystrici je bohužel v současné právní praxi ojedinělý. Doufáme, že jeho spravedlivé rozhodnutí bylo tím posledním, co bylo vykonáno ve věci J. Labudy a E. Kesegové.⁷

Informace o Chartě 77, r. 5, 1982, č. 2, s. 5–6.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Emílie Kesegové a Jozefa Labudy viz dále sdělení VONS č. 219, dokument č. 220.
- ² Správně Jozefa.
- ³ Rozsudek vynesený senátem Nejvyššího soudu SSR složeným z předsedy JUDr. Antona Hambálka a soudců JUDr. Haralda Stiffela a JUDr. Emila Bdžocha ze 13. 8. 1981 spolu s komentářem k právní argumentaci uvedené v rozsudku Nejvyššího soudu SSR viz in: LP, Sb. VONS, inv. č. 168, sign. I/1, kart. 30.
- ⁴ Správně a s tituly JUDr. Lubomír Samuel.
- ⁵ Správně a s tituly JUDr. Vlasta Fulmeková.
- ⁶ Rozsudek Krajského soudu v Banské Bystrici z 27. 10. 1981 je uložen in: LP, Sb. VONS, inv. č. 168, sign. I/2, kart. 30.
- ⁷ Nejvyšší soud SSR rozsudek Krajského soudu v Banské Bystrici zrušil i podruhé a na třetí pokus, s jiným senátem, Krajský soud v Banské Bystrici potvrdil nepodmíněné tresty ve výši šesti, resp. čtyř měsíců nepodmíněně. Jelikož rozsudky byly vyšší než doba vazby, museli se oba vrátit na jeden, resp. tři měsíce do vězení. Labuda se vrátil v roce 1985 k pastorači. Dva soudcové Krajského soudu v Banské Bystrici – Lubomír Samuel a Bohumil Novák – byli za svůj postoj v kauze do roku 1989 pracovněprávně

postižení zaraženým služebním postupem a nižším finančním ohodnocením v rámci nenárokových složek mzdy.

Kauza sama a mediální výstupy k ní zavdaly po roce 1989 příčinu ke dvěma soudním sporům. Za články v deníku SME, že soudci, kteří se na tomto případě podíleli, pracují stále na Nejvyšším soudu SR, a že šlo o politický proces, reagoval jeden z nich, Harald Stiffel, a vysoudil v roce 2005 odškodné tři milióny Sk a omluvu (podle výroku soudu nešlo o politický proces). Viz mj. texty „Kňaz Jozef Labuda: Bol to politický proces“, in: <http://www.sme.sk/c/1852491/knaz-jozef-labuda-bol-to-politicky-proces.html>, 9. 12. 2004 [26. 03. 2012]; MEŠČANOVÁ, Katarína: Včera, dnes aj zajtra?, *STV 1 – Reportéri*, 12. 1. 2005; Ľudia, čo súdili obeť komunizmu, súdia aj dnes, in: <http://www.sme.sk/c/1887605/ludia-co-sudili-obete-komunizmu-sudia-aj-dnes.html>, 14. 1. 2005 [28. 2. 2014]; Prípád Labuda – rozhodnutie súdu popiera existenciu politických procesov, *Katolícke noviny* 120, 2005, č. 5 (30. 1.); KRČMÁRIKOVÁ, Lea – MANČÍKOVÁ, Barbora: Ako sa stať milionárom, *Trend* 17, 2007, č. 22 (31. 5.), dostupné online: <http://www.etrend.sk/ekonomika/slovensko/ako-sa-stat-milionarom/102167.html> [28. 2. 2014].

Do centra zájmu médií se dostal i Samuel, a to nejen účastí v kauze slovenského mafiánského bossa Mikuláše Černáka (v prvním procesu ho odsoudil, ve druhém byl jeho obhájcem). Za výrok Jána Langoše v pořadu Sito televize Markíza dne 30. 10. 2001, že odsoudil katolické aktivisty, podal žalobu na ochranu osobnosti, v níž žádal vyplacení dvou miliónů Sk. Spor skončil smrtí J. Langoše. Viz mj. Sudca Samuel podal podnet na Langoša, publikováno 20. 11. 2001 in: <http://www.sme.sk/c/163991/sudca-samuel-podal-podnet-na-langosa.html> [28. 2. 2014], VRAŽDA, Daniel: Sudca Samuel podal žalobu na poslanca Langoša, *SME*, 9. 5. 2002, online: <http://www.sme.sk/c/537242/sudca-samuel-podal-zalobu-na-poslanca-langosa.html> [28. 2. 2014]; PAVLÍK, Vladimír: Otvorený list Jánovi Langošovi, dostupné online: http://www.svedomi.cz/aktuality/a2003/akt_030909_pavlik.htm [28. 2. 2014].